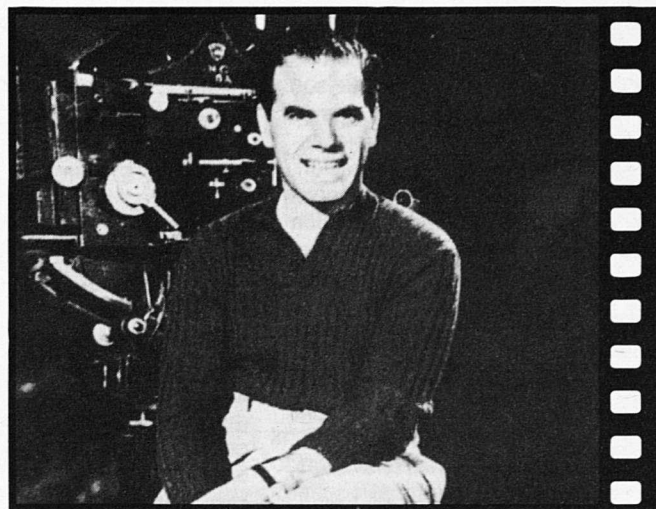

DENZEL WASHINGTON I SARITA CHOUDHURY

FRANK CAPRA

L'HABITACIÓ DELS GAGS

C. Gardner Sullivan i Anita Loos són recordats com els escriptors més cèlebres i més ben pagats de l'època del cine mut. Per descomptat que eren un cas a part, perquè durant aquells anys l'autor poques vegades obtenia un crèdit, l'important era el guió.

Dins la *Gag-Room* (l'habitació dels acudits) de la *Triagle*, no hi havia lloc per alimentar l'amor propi. Frank Capra, que hi havia fet feina en els inicis de la seva carrera li va dedicar una «encantadora» descripció: «Al final de les escales era la *Gag-Room*. El seu mobiliari estava format per una dotzena de tamborets de cuina, un parell de taules plegables i algunes velles màquines d'escriure, dos llargs bancs atrotinats on fer un becadeta i munts de fulls grogosos per arreu».

Els sis o vuit escriptors a sou de la *Gag Room* varen prevenir Capra que la jornada normal era de vuit hores, però que podia allargar-se fins a la matinada, quan el vell (Mack Sennett) no podia dormir. Li varen aconsellar que, si se li acostava, es fes passar pel pensador de Rodin i que ni se li passàs pel cap obrir la boca. Però no anava amb el tarannà de Capra quedar amb la boca tancada.

En certa ocasió, Sennett els va dur a visionar uns rotlles. Estudiaven una escena en la qual el dolent provava d'obrir una porta i, després de quedar amb el pom a la mà i empenyer amb totes les forces, optava per allunyar-se'n. Sennett, que considerava que allò no tenia gràcia, va demanar que pensassin alguna cosa enginyosa que rematàs l'escena. Un dels escriptors va botar del seu seient: «Ja ho tenc! quan el dolent se'n va, es torna a la càmera i diu; tancat». «Bé, ho utilitzarem», va dir Sennett. De sobte, la veu de Capra es va aixecar dient que sabia com continuar; la resta d'escriptors li feien gestos perquè callàs, però Sennett ja havia tornat la seva cadira giratòria cap a ell. Capra va balbucejar: «Després de dir tancat, el dolent veu com s'acosta un moixet, empeny amb la peüngla i desapareix darrera la porta».

Sennett va felicitar Capra, però el va comminar a seguir amb la història i Capra va improvisar: «El dolent, aleshores, té una idea, es posa de quatre grapes i empeny suaument la porta amb la seva manota, però no s'obre. Llavors es torna

finits i un sentit de l'humor subtil i intel·ligent. Coline Serreau, coneguda per l'original comèdia copiada pels nord-americans a *Tres solteros y un biberón* i per la simpàtica *Mamá, ¿pero que hace un hombre blanco en tu cama?*, ens mostra la seva particular visió de la política, de l'ecologia, de la medicina i, en definitiva, del món en què ens ha tocat viure, destacant el seu aspecte més oblidat però, a la vegada, més humà.

Els dos films esmentats no semblen comptar amb un pressupost elevat i el primer d'ells arriba a les nostres pantalles amb anys de retard. Però valen la pena. El guió i la direcció són originals, imaginatius i plens d'espontaneïtat. Els diàlegs són frescs i se segueixen amb facilitat gràcies a un ritme adequat. Ah, i *Mississipi Masala* es pot veure en la seva versió original, comprovant les enormes dificultats dels asiàtics per assimilar l'accent peculiar de l'argot nord-americà. No cal dir, així i tot, que resulta molt més senzill entendre les paraules del pare de la protagonista, un hindú nascut a Uganda, que les dels amics «rappers» del germà del personatge interpretat per Denzel Washington.

En una paraula, dues pel·lícules recomanables pel que representen d'aire fresc en unes sales que, per molt climatitzades que es trobin durant el mes d'agost, segueixen plenes de les mateixes flaires viciades d'altres estius.

DOMÈNEC GARCIES

a posar dret i colpeja la porta». Sennett va aplaudir Capra, però quan més tard aquest li va anunciar que també volia ser director, va dir: «¿l perdre un bon gag-man? Bajanades...».

Així es creaven les escenes de gags; una idea conduïa a l'altra, de vegades lentament, unes altres tan ràpid com una espurna en un reguitzell de pólvora.

Des de començaments dels anys vint, Wall Street es va interessar per Hollywood. La capacitat inversora de la costa Est es va aliar amb la creativitat de l'Oest; poc més tard, resultava difícil trobar sense descobrir per quina companyia/companyies havia treballat. Cadascuna tenia el seu estil propi, en funció dels gustos del president de la companyia i dels seus executius; els quals depenien, a la vegada, dels gustos dels seus senyors de Nova York.

Al mateix temps, però, l'aliança amb Wall Street va fer que molts de directors reprimissin la seva creativitat i els seus desitjos d'innovar i optassin per cenyir-se a unes regles i explicaven les històries en un to realista, comprensible i explícit. Però sobretot, les dotaven d'un atractiu emocional que transcendís classes socials i països. El que es va denominar el Criteri Clàssic de Hollywood, que va dominar la Indústria durant els següents trenta anys.

ELENA ORTEGA

LA SEQÜÈNCIA

LA MILLOR SEQÜÈNCIA ▲

Pel·lícula *Cinema Paradiso* de Giuseppe Tornatore

La seqüència en què el personatge que interpreta Philippe Noiret aprofita el vidre de la finestra de la cabina de projecció i fa que la pel·lícula que està projectant a la sala es vegi a la paret d'un edifici de la plaça del poble. És obvi que tècnicament és impossible però com a llicència cinematogràfica no deixa de ser un de les seqüències més commovedores del cinema.

LA PITJOR SEQÜÈNCIA ▼

La seqüència final de la pel·lícula de James Cameron, *Absys*, en el moment en què apareix el calamar recobert de llums... sobren els comentaris.

JOSEP TRUYOL I TOMÀS

PARLANT DE CINEMA AMB...

TONI BONET FERRANDO

PROFESSIÓ: ARTS GRÀFIQUES

1. LA PEL·LÍCULA DE LA SEVA VIDA.
Psicosis d'Alfred Hitchcock.
2. LA DARRERA PEL·LÍCULA QUE LI HA AGRADAT.
La dels germans Coen *El gran salt*.
3. DIGUI EL NOM D'UN DIRECTOR.
François Truffaut.
4. DIGUI EL NOM D'UNA ACTRIU.
Winona Ryder.
6. DIGUI EL MON D'UN ACTOR.
Jack Nicholson.
7. QUINA SEQÜÈNCIA LI HAURIA AGRADAT HAVER FILMAT?
La de la dutxa a la pel·lícula *Psicosis* d'Alfred Hitchcock, on va utilitzar 70 plans per una seqüència que a la pel·lícula duren uns 45 seg. aproximadament.
8. DESTAQUI UNA BANDA SONORA
La de Michael Nyman a *El piano*.
9. DESTAQUI LA FRASE D'UN DIÀLEG.
La d'Alvy (Woody Allen) a *Annie Hall*:
«—Doctor, mi hermano està loco. Se cree una gallina.
—Pues que lo encierren.
—Lo haría, pero es que necesito los huevos».

10. QUÈ N'OPINA DELS ÒSCARS?
Necessaris, però no justs.
11. QUANTES VEGADES VA AL CINEMA DURANT L'ANY?
Tres o quatre vegades al mes.
12. LI AGRADA VEURE LES PEL·LÍCULES PER TELEVISIÓ?
Sí.

JAMES SIBAL